

Czy poezja jest potrzebna?

Cechy warsztatu poetyckiego; uzasadnianie swojej opinii; stosowanie form rozkaźnika

Czy poezja jest potrzebna?

CZY POEZJA JEST POTRZEBNA?

1. Uczniowie indywidualnie odpowiadają na pytanie: *Czy lubisz poezję? Z czym kojarzy ci się słowo poezja?* [nuda, strata czasu, recytacja, udręka czytelnika, źródło cytatów, pokarm duszy, porusza wyobraźnię, romantyzm, sentymentalizm, kobieta, tomik poezji., szkoła...]

2. Rola poezji w życiu – uczniowie uzupełniają tabelę w grupach; potem zapisują wspólny tekst na tablicy [przewidywane odpowiedzi poniżej]

Poezja dawniej	Poezja dziś
• Funkcja społeczna	• Mała wartość społeczna;
• Patriotyczna, wzniosła	• nastawienie na wyrażenie siebie
• Jak relikwia	• Jest czasami kaleką w budowie, leksyce
• Ocalenie języka polskiego	• Przestała być relikwią
• Odwołuje się do doświadczeń społeczności, narodu	• Dotyka codzienności, część popkultury
• Wprowadza symbole, które są czytelne dla odbiorcy tego samego kręgu kultury. Dzięki takiej formie komunikacji zachowany jest dialog między czytelnikiem i autorem (autor mówi – czytelnik odbiera przesłanie)	• Wprowadza symbole, które nie są czytelne dla odbiorcy tego samego kręgu kultury. Z powodu trudnej formy komunikacji utrudniony jest dialog między czytelnikiem i autorem (autor mówi – czytelnik nie odbiera przesłania, bo nie rozumie)
• Tekst pisany zgodnie z regułami poetyckimi	•
•	•

3. Uczniowie poznają rady doświadczonego poety (Wisławy Szymborskiej) dotyczące sztuki pisarskiej¹ (lewa strona tabeli niżej) i tworzą z nich krótkie wskazówki pisarskie (kolumna prawa). Ćwiczą przy tym: czytanie ze zrozumieniem, wyrażanie tej samej treści w skondensowanej formie, stosując formy rozkaznika w drugiej osobie liczby pojedynczej.

RADY DOŚWIADCZONEGO POETY/POETKI DANE MŁODYM POETOM	TE SAME WSKAZÓWKI PISARSKIE W SKRÓCIE (W JEDNYM ZDANIU)
--	--

RADY DOŚWIADCZONEGO POETY/POETKI DANE MŁODYM POETOM	TE SAME WSKAZÓWKI PISARSKIE W SKRÓCIE (W JEDNYM ZDANIU)
Rilke odradzał młodym poetom tematy zbyt ogólne i obiegowe, bo te są najtrudniejsze i wymagają dużej pisarskiej dojrzałości. Zalecał pisać o tym, co się widzi koło siebie, czym się żyje na co dzień, co się zgubiło, co się znalazło. Do wierszy wprowadzać radził rzeczy, które nas otaczają, obrazy ze snów, przedmioty wspomniane. „Jeśli codzienność wydaje ci się zbyt uboga – pisał – nie wiń jej o to: wiń samego siebie, że nie dość jesteś poetą, aby dostrzec jej bogactwo”	[Pisz o codzienności]
Poezja nie jest dla nich rekreacją i ucieczką od życia, ale samym życiem. Dlatego starają się w niej wyrazić to, co Pan odsuwa na bok: doświadczenia, niepokoje, pretensje, pytania, jakie zadaje sobie człowiek dojrzały. Nie zawsze wystarczają im do tego gotowe foremki wierszowe, a ich aforyzmy rzadko są tak prostoduszne.	[Nie uciekaj od życia]
Lęk przed wypowiedzeniem zdania jednoznacznego, stałe usiłowanie, żeby wszystko skrupulatnie zmetaforyzować, nieustanna troska nie tyle o jasność i siłę wyrazu, ile o to, czy aby wystarczająco w każdej linijce jest się poetą – oto typowe nerwice każdego poczynającego wieszcz. Uleczalne, jeżeli w porę uświadomione. [...] lepsza jedna metafora organicznie związana z pierwotnym zamysłem wiersza niż tysiąc pięćset pohaftowanych ex post.	[nie używaj zbyt dużo metafor]

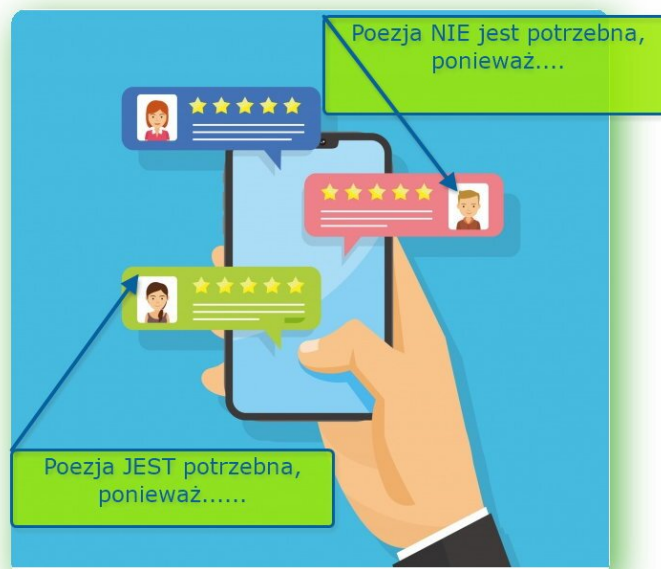
RADY DOŚWIADCZONEGO POETY/POETKI DANE MŁODYM POETOM	TE SAME WSKAZÓWKI PISARSKIE W SKRÓCIE (W JEDNYM ZDANIU)
Pisze Pan: „Wiem, że wiersze są miejscami słabe, ale trudno, już nie będę poprawiał”. A to czemu [...]? Czy może dlatego, że poezja to rzecz zbyt święta? A może dlatego, że zbyt błaha? Oba rodzaje traktowania poezji są błędne – zwalniają początkujących poetów z obowiązku pracy nad wierszem. Miło i słodko jest mówić znajomym, że w piątek o godzinie 24.45 wstąpił w nas duch wieszcz i jał szeptać nam do ucha rzeczy tajemne z takim zapałem, że ledwie można było nadażyć z pisaniem. Nawet wielcy poeci lubili opowiadać takie historyjki w gronie osłupiałych przyjaciół. Ale w domu, ukradkiem, pracownicy te zaświatowe dyktanda poprawiali, kreślili, przerabiali. Duchy duchami, ale i poezja ma swoje prozaiczne strony.	[nie bój się poprawiać napisanego tekstu]
Od poety, który sam porównuje się do Ikara, musimy wymagać więcej, niż widać w nadesłanym poemacie. Nie bierze Pan pod uwagę faktu, że dzisiejszy Ikar unosi się nad innym krajobrazem niż ten z czasów starożytnych. Widzi szosy, po których ciągną samochody i ciężarówki, widzi lotniska z pasami startowymi, duże miasta, szeroko rozbudowane porty i tym podobne realia. A czy odrzutowiec nie mógłby mu czasem śmignąć koło ucha?	[nawiązuj do realiów, w których żyjesz]
A jednak, młodzieńcze z grzywą, dawną poezję znać trzeba, już choćby dla uniknięcia zbytecznego trudu. Może się przecież zdarzyć, że napiszesz „Króla-Ducha” i potem będzie ci przykro, że już wcześniej zrobił to ktoś inny.	[poznawaj poezję pisaną wcześniej, by nie powtarzać podjętych już przez kogoś wątków]
Pyta Pan wierszem, czy życia ma sęs. Słownik ortograficzny daje odpowiedź negatywną.	[pisz poprawnie]

RADY DOŚWIADCZONEGO POETY/POETKI DANE MŁODYM POETOM	TE SAME WSKAZÓWKI PISARSKIE W SKRÓCIE (W JEDNYM ZDANIU)
Wyobraża Pan sobie, że debiut poetycki to coś podobnego do błyskawicznego sukcesu w piosenkarstwie. Debiut – bomba, publiczność szaleje, tłok po autografy, fotografie w gazetach, wywiady... Proszę Pana, nikomu jeszcze nie udało się zrobić aż takiej konkiety. Czytelnik nie zapala się tak łatwo jak bywalec rozrywkowych koncertów. I w ogóle literatura to dzisiaj dziedzina wzruszeń mniej gwałtownych, choć z pewnością trwalszych. Widzi Pan siebie otoczonego gromadą entuzjastów, deklamującego im wiersze – ale jakie, jakie? Trzeba je przecież dopiero napisać, mazać się, poprawiając, wrzucając do kosza, zaczynając na nowo... Kto myśli o literaturze, niechaj ujrzy siebie w skromniejszych okolicznościach: w pustym pokoju nad kartką papieru. Na samotnym spacerze. Nad cudzą książką – bo nie tylko własne warto czytać. I wreszcie w takich rozmowach z ludźmi, gdzie nie jest się głównym ośrodkiem zainteresowania.	[ucz się cierpliwości i pokory]

4.Uczniowie wracają do początkowego pytania: *Czy lubisz poezję? Z czym kojarzy ci się słowo poezja?* Można przypuszczać, że spotkamy np. takie odpowiedzi: jeśli poezja pisana byłaby wg wymienionych reguł, byłaby ciekawa, lubiana.

5.Wracamy do tematu lekcji *Czy poezja jest potrzebna? Uzasadnij swoją opinię, stosując krótkie zdania skierowane do kolegi/koleżanki z klasy. Możesz pisać w stylu przyjętym w przekazie komórkowym (poniżej obrazek), ale pamiętaj o zasadach savoir-vivre'u, dotyczących pisania SMS/SMS-ów* (obie formy stosowane):

- Uważaj na ortografię
- Stosuj przecinki i kropki
- Możesz stosować emotikony
- Stosuj polskie litery
- Nie pisz zbyt długich tekstów
- Stosuj małe i wielkie litery.

1. Z: *Poczta literacka. Jak zostać (lub nie zostać) pisarzem*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2000.↵